"Pokrok Západu"

PUBLISHED WEEKLY.

Entered at the Post Office at Omaha, Nebr., as second class mail matter.

Published by Pokrok Publishing Co., 1417-1419 So. 13th St., Omaha, Neb.

Subscription by mail — $1.50 per year

Vydává: VYDAVATELSKÁ SPOL. POKROKU, OMAHA, NEB.

Vác. Bureš—L. C. Bureš, majitelé.

Předplatné .... $1.50 na rok
Do Čech .... $2.50 na rok

Adresujte jednoduše: POKROK ZÁPADU, OMAHA, NEB.

Omaha, Neb., 5. ledna, 1916.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

OMAHA

Oheň.

V časných hodinách ranních vypukl dnes požár v holírně a kulečníkové herně na 13. a Garfield ulici, vedle groceřního obchodu krajana V. Váchala. Má se za to, že oheň povstal následkem přetopení kamen. Poněvadž byl však záhy zpozorován a uhašen, neudělal velikých škod.

Přesídlení.

Dr. F. J. Kalal nám poslal oznámení, že dnem 1. února se přesídlí z dosavádní své úřadovny č. 627 v budově City National Banky do budovy Rose, na třetí poschodí do pokoje č. 322. Budova tato se právě dostavuje a stojí na rohu 16. a Farnam ulice, kde bývala lékárna Myers-Dillon. Tel. Douglas 1761.

Dluh okresu Douglas jest polovici tak velký, jako všech okresů dohromady.

Okres Douglas předčí všecky jiné okresy ve státě na sumu bondových dlužních závazků, pokud totiž možno souditi ze seznamu, který státní auditor Smith právě dohotovil. Okres Douglas jest zatížen dlužními úpisy v obnosu $1,967,000, kdežto okres Otoe, druhý nejvyšší, má bondových dluhů pouze za $260,000. Okres Lancaster má dluhů za $163,000 a okres Washington za $138,000. — Však v okresu Douglas bude v dubnu k odhlasování předloženo vydání dalších dlužných úpisů a sice v obnosu $2,000,000 na cesty a gradování. — Padesát osm z devadesáti čtyřech okresů ve státě nemá ani za dollar dluhu. Okres Dakota má dluhu pouze za $3,000, kdežto okresy Wayne a Kimball jsou toliko po $5,000 zadluženy. Celková zadluženost na dlužní úpisy ve všech okresích ve státě obnáší $3,804,000.

278 škol obdrží od státu $27,682.

Státní školdozorce Thomas oznámil, že zahájeno bylo rozdělování fondů slabým školním distriktům, tak aby mohly po sedm měsíců školní vyučování vydržovat. Fondy tyto jsou rozdělovány v souhlase zvláštního zákona a povolení, schválených poslední zákonodárnou. Žádná škola v okresu Douglas není v rozdělování zahrnuta; 258 distriktů ve státě vydržujících 278 škol, obdrží $27,682, čili průměrně $99.58 na každou školu. Okres Cherry předčil všecky ostatní, neboť pro 38 škol obdržel $4,357; za ním následoval okres Arthur, jemuž na 20 škol připadlo $4,920; okres Loup byl na třetím místě a sice na 15 škol dostal $2,353; okres Garden na 19 škol obdržel $2,147. Nejmenší obnos—$90, připadl na školu v okresu Nemaha.

Vánoční pozdrav.

Pan Chas. J. Sýkora, dobrý náš přítel a dlouholetý příznivec a horlivý čtenář "Pokroku", zaslal nám z Throop, Pa., pěknou vánoční pohlednici, na níž píše: "Ctěné redakci, jakož i celému personálu milého nám "Pokroku" to nejsrdečnější přání přeji Sýkorové." Za milou vzpomínku dobrým našim příznivcům srdečně děkujem a rovněž přejeme jim zdařilý nový rok. Však dopis z tamní krajiny bude též vítaný.

Na rozloučenou.

Cvičitelé členové Těl. Jed. Sokol Tyrš, kteří se na župních závodech, nedávno v South Omaze pořádaných, podíleli, v úterý, 28. prosince, večer, na oslavu získání cen a pak na počest p. Vác. Tesaře, u příležitosti odstěhování se do Sokolovny, uspořádali přátelský dýchánek, za kterýmž účelem pozvali též sesterský sbor Těl. Jed. Sokolek Tyrš. Jak se dovídáme na dýchánku podílela se celá řada sokolů a sokolek a zábava, jež se dvoranou Metzovy síně rozproudila, byla nanejvýše rozkošnou. Utěšenou náladu v nejlepším proudu stále udržovala kapela p. Jos. Růžičky, jež jest známá, že dovede jak náleží tvrdit muziku. A proto také nadějná naše omladina nejvíce se tanci věnovala — hudba byla příliš vábivou a nikdo nemohl odolat. Sokolky připravily chutné zákusky, kdežto sokolové postarali se o ostatní občerstvení v míře přehojné.

Závody v tahání lana.

Dnes večer bude první zápas družstev v městském auditoriu. Naši hoši budou již dnes měřiti své síly se Švédy. Nedělní "Herald" přinesl obrázek dánského družstva. Ti jsou pokládáni za nejlepší. České družstvo však doufá, že i s nimi bude dobře moci zápas podstoupiti bez obavy, ač, jak dobře známo, jsou Dánové a Švédi mistry v přetahování lana. Začátek jest přesně v 8:15 hod. večer. Koncert hudby Greenovy kapely. Našim hochům přejeme nejlepšího zdaru. — V sobotu odpoledne při přetahování v Sokolovně povolily všechny příčky, na nichž seděl Hokuf. Pět jich bylo na jeho straně, ale přece se nedali šesti, na straně druhé.

Záznamy o přívozu dobytka za prosinec překonány.

Všecky prosincové rekordy, na přívoz živého dobytka do trhu v South Omaze, byly tento prosinec překonány. Pouze jednou před tím (březnu) byly záznamy za všecky předešlé měsíce překonány. Tento prosinec byly příjmy jak následuje: Hovězího dobytka 98,659; prasat 292,000, a ovcí 208,232. Přírůstek přes loňský rok jest 14,000 kusů hovězího dobytka, 86,000 prasat a 50,000 ovcí. Prosincové rekordy v předešlých létech byly následovní: Hovězího dobytka v roce 1909, 93,038; prasat v roce 1898, 282,204, a ovcí, v roce 1913, 192,614 kusů. — Ačkoliv Chicago konečně omažský trh na příjem ovcí překonalo, před několika týdny South Omaha obdržela více ovcí za rok, nežli Chicago, které jest v tomto oboru jediným skutečným soutěžníkem. Dobytkáři praví, že všecky známky tomu nasvědčují, že dovoz prasat v následujících dvou neb třech měsících daleko převýší všecka jiná léta v dějinách místního trhu, neboť obrovská jejich rozmnožení oznamují se po celé zemi.

Varuje mlékaře ohledně domů v karanténě.

Dle vyjádření zdravotních úřadníků, jsou psi, kočky a láhve na mléko nejčastější v přenášení spálové horečky. Mlékařský inspektor Bossie zaslal na všechny mlékaře dopisy, v nichž jim dává návod, aby užívali opatrnosti a neodebírali prázdné láhve ze žádné domácnosti, v které naléza se nemocný se spálovou horečkou. Dále praví, že by mělo býti mléko naléváno do nádob, opatřených spotřebovateli. Žádná láhev nemá býti v místech nákazou postižených nechávána, neb odtamtud odnášena. Mlékařům byla zároveň dána výstraha, aby se neodvažovali vkročit do obydlí a domů pod karanténou. Dr. Connell, zdravotní komisař, uvědomil školní autority o onemocnění 16 školních dětí spálovou horečkou. Školy, jež postižené dítky navštěvovaly, budou pečlivě prohlédnuty, až v příštím týdnu vyučování bude opět zahájeno.

Více než 500 se jich zde přidalo k armádě a námořnictvu.

Omaha během posledních 12 měsíců opatřila Spoj. Států armádě a námořnictvu více než půl tisíce mužů. Z počtu toho 320 mužů dalo se naverbovat k armádní službě a 203 k námořnictvu. Počet tento představuje něco méně než třetinu všech žadatelů a námořní odbor za rok 1915 odmrštil 594 muže. Více než tisíc žadatelů v obou odvětvích bylo k službě uznáno neschopných následkem různých tělesných vad, jako ploskonohost, barvoslepost — nemohli dobře rozeznávat barvy, měli špatné zuby atd.

Počet spolkových vězňů se zvýšil.

Během roku 1915 úřadovna Tom Flynna, maršála Spoj. Států, vydržovala téměř o 60 procent více vězňů, nežli rok před tím a vydání s jejich vydržováním měla celkem $81,775.33. Zpráva úřadovny udává následující číslice. Úhrnný počet vydržovaných vězňů byl 384; počet odkázaných do okresního vězení, 329, počet odkázaných do káznice v Leavenworth, 15; obnos vyplacený za opatrování a stravování vězňů činí $6,154.40; obnos vydaný během roku na všecky účele činil $1,715.33.

Plynární společnost zavedla spojení do 1,200 nových domů.

Společnost omažské plynárny položila v roce 1915 třináct mil potrubí. Nabyla 1,200 nových spotřebovatelů a počet měr plynu rozmnožila o 1,550. Má položených rour v délce 310 mil a na každé 54 obyvatele připadá jeden plynoměr. Společnost k obstarání lepší a rychlejší obsluze svých zákazníků koupila 13 nových automobilů.

Společnost, vlastnící elektrické osvětlování, vydala $200,000.

Omaha Electric Light & Power Co. vydala za rok 1915 asi $200,000 na rozšíření síly a zároveň na opatření zvýšené služby. Jinak žádné důležité přídavky ku svému závodu neučinila.

Čeští dobrovolníci bojují na Balkáně.

Emil Toma, člen naší redakce dostal dopis od desátníka francouzské armády Ant. Žítka, který vstoupil hned na počátku války do české dobrovolnické čety ve Francii. Píše:

20. listopadu 1915.

Srdečný dík za dopisnici, kterou jsem dnes obdržel. Těším se velice tomu, že budete tak laskav a pomůžete mi hledati mého strýce. Velice rád bych do Ameriky ale chybí mně prostředky a pouze můj strýc mohl by mi pomoci. Promiňte, že nemohu náš nynější život vypisovati zde. Jsem totiž v bitevní čáře v Srbsku, blízko bulharských hranic. Jest nám přísně zakázáno, něco popisovati a nějaká jména udávati. Také nám chybí prostředky psací, neboť zde nemůžeme pramálo koupiti. Kilo čokolády zde stojí 9.50 fr. Ani sirky, ani tabák zde není k dostání. Za jednu cigaretu nám žádá se zde až 50 centimů. Jest nás zde sice Čechů. Slibuji Vám, že budu zase psáti. (Na útržku:) Vytrhuji list ze zápisníku, bych Vám sdělil poslední novinky. Dobyli jsme právě několik výšin. Bulhaři jsou na ústupu a zanechali mnoho mrtvých. Na naší straně měli jsme tři mrtvé a šestnáct raněných. Zůstává nám ještě mnoho k dobývání. Ty vrchy zde jsou nekonečné. A jak je vše opuštěno. Od balkánské války jsou všechny vesnice opuštěny. Nevidíte ani dušičky. Srbů zde také není mnoho, jsou zde pouze francouzská a anglická vojska. Chráníme trať ze Soluně do Niše. Jest to jediná cesta, kudy mohou Francouzi a Angličané se zásobovati stravou a střelivem. Jak jen budu moci, budu Vám znovu psát a nebudu-li psát — pak jsem mrtev. Prosím Vás přes to všecko, neustaňte ve Vaší korrespondenci a pište mi zase. Budu Vám velice vděčen.

Srdečně Vás zdraví, Váš
Toník Žítek.

Na poštovním vojenském lístku píše:

Jako důkaz nemožnosti popisovati něco, zasílám Vám též tuto válečnou dopisnici. Nadpis nahoře Vám poví, že jest zakázáno tak činiti, ať již je to skončeno, nebo v budoucnosti. Konečně později budu moci mnoho zajímavého psáti. Jen pište také Vy. — Váš Toník. — Upřímná slova hrdinného krajana, který ochotně nabídl své síly nepřátel národu francouzskému, zajisté nás vždy potěší a rádi popřejeme řádkům jeho místa v listu našem. Bude-li je náhodou čísti jeho strýc, jistě že neopomene se přihlásiti.

Tábor "Nebraská Lípa", čís. 183, W. O. W., pravidelnou měsíční schůzi odbývá příští čtvrtek, dne 6. ledna 1916, v obvyklou hodinu ve své spolkové místnosti. Jelikož předléhá nastolování nově zvolených úředníků, jest nutno a žádoucno, by se všichni členové do této schůze dostavili.

Bedřich Sláma, klerk.

ZE SPOLEČENSKÝCH KRUHŮ.

Na oslavu Sylvestra pěknou soukromou zábavu uspořádali sobě sousedé v Brně, omažském předměstí, a sice u p. Vác. Meleny, čís. 1018 jižní 13. ulice. Zábava v každém ohledu vydařila se znamenitě a na všeobecném veselí, při všelikém občerstvení, podíleli se následující krajané: Pan a paní V. Melenovi, p. a pí. Brklovi a rodina, p. a pí. J. Košťálovi a rodina, p. a pí. J. Juráčkovi a rodina, p. a pí. K. Krejlovi a rodina, p. a pí. Frank Prazovi a rodina, p. a pí. Jos. Hládečkovi a rodina, p. a pí. Jos. Ptákovi a rodina, p. a pí. K. Pichovi, p. a pí. J. Pošívkovi, p. K. Lancar, slč. Frances Lapešová, slč. Marie Kumášová.

Ve čtvrtek minulého týdne zavítala k manželům J. Burešovým dcera Blanche Brachtlova z Belleville, Kans., aby v české zdejší společnosti se poněkud zotavila k dalším studiím. Po návštěvě Sylvestrovské zábavy Sokolek Tyrš a divadla "Vychovatel" se jí zde tak zalíbilo, že se jí odtud mnoho domů nechtělo. Inu, jaká pomoc, povolání volá každého jinam! — Přejeme slečně Blažence, aby prázdnin zde ve zdraví užila a brzy zase v kruh zdejších přátel zavítala.

Štecher bude opět zápasit s Jess Westergaardem.

Dle zprávy z Calumet, Mich., Joe Stecher utká se opět s Jess Westergaardem. Ve zprávě se udává, že zápas v báňském tom městě uspořádán bude v pátek, 7. ledna 1916.

Omaha přivítala nový rok s obvyklým nadšením.

Nový rok 1916, první, jejž Větší Omaha vítala, byl opět jako jiná léta nadšeně oslavován. Počasí však bylo nanejvýše hanebné — mžilo, ba před půl nocí spustil se liják a při tom všem chodníky byly hrozivě omrzlé, tak že chůze po nich byla velmi nebezpečnou. Také automobilová doprava byla pošetilou. Pravým kontrastem mlhy a uplakané přírody bylo nádherné osvětlení ulic a různých lokálů, veselá hudba a zvláště radostné výkřiky oslavujících občanů, shromážděných v restauracích, hotelích, divadlech a tanečních síních, kde muži a ženy připravovali se náležitě loučení starého roku oslavit a nový rok, od něhož to nejlepší očekávají, slavnostně přivítat. — Když posvátná hodina dvanáctá udeřila, hudba pojednou ustala, světla byla hašena, holdování zastaveno, načež hned začalo připíjení na zdraví; všecky po městě zvony ve věžích se rozhoupaly a velebnými zvuky rozhlaholily, se všech stran mocné hromadné výstřely z různých zbraní vypalovány, píšťaly na továrnách a na parostrojích neúnavně vřeštěly a ta v té směsi chaosu Nový Rok se ostavil, aby neobmezenou svoji vládu nastoupil. Hotely i restaurace po celém městě byly hosty úplně přeplněny a všude zavládal ruch všeobecného veselí. V české čtvrti Sylvester oslavován byl v Sokolovně Těl. Jed. Sokol Omaha, kdežto v Metzově síni sbor Těl. Jed. Sokolek Tyrš nový rok vítal. — O zábavách těch zprávy na jiném místě v tomto čísle přinášíme.

Dlažba na 12. ulici.

Sedmý leden jest poslední den, kdy mohou se zájemníci hlásiti se svými žádostmi i pod. na radnici, v příčině dlažby 12. ulice mezi ulicemi Williams a Center.

Několik továrníků opomenulo podat zprávy.

Zprávy, podané továrníky z Nebrasky státnímu odboru práce, ukazují, že bylo do podniků vloženo $45,499,704.65 závodního kapitálu a že zaměstnání bylo během roku 1915 poskytnuto celkem 24,042 zaměstnancům. Číslice tyto byly sestaveny ze zpráv, udaných továrníky. Jak úřadníci praví, jest počet továrníků, kteří nešetřili státního zákona a zanedbali zprávy státnímu odboru práce podat.

Vyrovnávací banka v Omaze překonala všecky předešlé rekordy.

V pátek bylo na omažské vyrovnávací bance opět docíleno nového rekordu. Za rok 1915 bylo celkem vyrovnáno pohledávek za $982,670,880.12, přírůstek téměř o $95,000,000 proti roku 1914. Vyrovnávací banka zároveň v tomto roce překonala všecky dřívější rekordy. Za prosinec v tomto roce vyrovnávací pohledávky činily $91,689,243.74, proti $77,450,810.51 za prosinec 1914. — Vyrovnávací pohledávky za týden, končící pátkem, obnášely $17,519,626, proti $10,979,097.85 za ten samý týden před rokem.

Pocěloval svoji nevěstu a pak se zastřelil.

Alexander Andrews, 27letý dělník na Northwestern dráze, když doprovodil svoji třítýdní nevěstu do obydlí jejího bratra, A. B. Bullocka ve Florence a na odchodu ji vroucně pocěloval, navrátil se do svého domova, 1624 Cass ul., zavřel se ve svém pokoji a pak prohnal si kulí hlavu. Byl ihned dopraven do nemocnice sv. Josefa, kde v několika minutách skonal. Bullock vypravěl, že novomanželé byli sice velmi šťastní, avšak Andrews velice se rmoutil nad svým zdravotním stavem — trpěl prý srdeční vadou. Andrews se svojí ženkou činili přípravy k přestěhování se na zimu do bytu Bullocka a tu když tam svoji manželku doprovodil, vrátil se ještě pro ruční tašku, kterou ve svém pokoji zanechal. Paní Jessie Reynoldsová, domácí paní, po jeho návratu záhy uslyšela třesknutí rány a ve zlé předtuše přivolala ihned policii.

SPOJENCI ZVÍTĚZILI V BITVĚ TŘI DNY TRVAJÍCÍ NA MOŘI I NA SOUŠI.

Londýn, 1. ledna. Podrobnosti třídenní bitvy na souši a moři při pobřeží Albanie, nasvědčují tomu, že spojencům podařilo se tu docíliti pozoruhodného vítězství. Tisíce střel bylo vypáleno na obou stranách a důsledkem bitvy bylo potopení dvou rakouských ničitelů a ponorky a vytlačení Rakušanů ze značné části černohorského území. První zprávy o tomto utkání na moři přišly z Paříže a nyní potvrzeny byly zprávami z Říma, které udávají, že pět rakouských válečných lodí objevilo se před přístavem Drač spolu s pomocnými loďmi. Italské loďstvo utkalo se s nimi v třídenní bitvě s výše uvedeným výsledkem. Po tři dny ona část Adriatického moře při západním pobřeží Černé Hory byla hotovým peklem. Boje také zuřily při východním pomezí Černé Hory a dle zprávy z Cetyně, hlavního města Černé Hory, podařilo se Černohorcům po třídenní bitvě porazit Rakušany na hlavu a způsobiti jim ztráty, které odhadovány jsou na 10,000 mužů. Černohorci byli sesíleni srbskými oddíly a bojovali jako lvové.

Během této třídenní bitvy podařilo se Černohorcům porubati celý jeden rakouský oddíl a zajati 1,500 mužů. Rakušané vytlačeni byli z Raskovazora, ale dostalo se jim posil a dle posledních zpráv město toto opětně octlo se v jejich rukou. Vojenští odborníci usuzují, že teutonský nápor proti Adriatiku možno považovati za úplný nezdar. Rakušané utrpěli u Djelopije takovou porážku, že nebudou schopni provésti svůj záměr a pochodovati ku Skadru, kde připojiti chtějí se k Bulharům, kteří operují v distriktu Elbassan. Srbové dokonale se připravili k obraně Skadru a kromě toho 20,000 dalších italských vojáků bylo vyloděno v Avaloně. Italská vojska vnikla již značně do albanského území. Rakouská ofensiva v Hercegovině byla, dle zpráv z Bukurešti, definitivně zastavena a na severu Černé Hory utrpěli Rakušané velkou porážku.

Vídeň oznamuje, že bitva na rakousko-ruské frontě v Haliči stává se denně prudší, ale Petrohrad dosud o těchto operacích zachovává mlčení. Ale zdá se, že v těchto místech dochází k velmi důležitým událostem a zdá se býti jisté, že Rusové mohou učiniti změnu v balkánské situaci, aniž by byli nuceni překročiti rumunské území.

Došly zprávy, že vojska rakousko-německá a bulharská nezastavila všech příprav k postupu v Macedonii, ale značná část vojsk centrálních mocností byla odvolána a poslána, jak se za to má, do Bessarabie, kde ruská ofensiva stává se nebezpečnou.

K hlavním bojům na Balkáně dochází nyní v Albanii, kde srbská vojska jsou značně znepokojována nepřátelskými albánskými kmeny. Italové nalézají se na postupu do vnitra země a dle rychlého jejich postupu se soudí, že co nejdříve srazí se s vojsky bulharskými.

Z Athén docházejí zprávy, že diplomatické situace mezi řeckou vládou a vládami čtyřdohody se stále zlepšuje. Angličané, dle došlých zpráv, vyloděni byli v značném počtu v Kavale na severním pobřeží Egejského moře, nedaleko bulharských hranic. Je to asi třicet mil východně od Orfano, v kterémžto místě, jak bylo před tím oznámeno, něco anglických vojsk bylo umístěno. Má se za to, že účelem obsazení těchto míst je znemožnění Bulharům bočního pohybu proti vojskům spojenců, nalézajícím se v Soluni.

Anglický křižník Natal, byl potopen následkem výbuchu, dle úředního oznámení anglické admirality. Asi 400 členů lodní posádky bylo zachráněno, ale kolem 325 mužů zahynulo. Natal měl posádku o 725 mužích. Dokonalé vyšetření příčiny výbuchu bylo ihned nařízeno. Natal je třetí anglickou válečnou lodí, která zničena byla výbuchem v době, kdy nalézala se v přístavišti.

Řecká vláda protestovala proti zatčení konsulů centrálních mocností a jejich spojenců v Soluni anglo-francouzskými vojenskými autoritami. Řecko považuje to za porušení své svrchovanosti. Zatčení rakouského, německého, tureckého a bulharského konsula v Soluni stalo se na rozkaz generála Sarraila, velitele francouzských vojsk. Stalo se tak po té, když německý aeroplán provedl útok na město a vrhl několik bomb. To považováno bylo za počin nepřátelský a nařízeno zatčení konsulů všech nepřátelských zemí. Anglická a francouzská vojska obklíčila konsuláty, zatkla konsuly a konsulátní úředníky i s jejich rodinami.

Belgičané stěhují se do Ameriky.

New York, 28. prosince. — V posledních dnech přijelo do zdejšího přístaviště velké množství Belgičanů, hlavně z Holandska, kde velké množství belgických rodin nalezlo útulek po té, kdy Němci zaplavili jejich vlast. Většina jich odebrala se z tohoto města do Chicaga, kde zvláštní belgický výbor stará se o to, aby nalezeno bylo pro ně zaměstnání. Také část se jich odebrala do jižních států, kde nepochybně nalezeno bude pro ně zaměstnání na farmách. Očekává se, že v příštích několika týdnech přijedou do této země další výpravy Belgičanů, vypuzených ze svých domovů a nalezuvších útočiště v jiných zemích.

Glen Curtiss staví obrovskou vzducholoď.

Buffalo, N. Y., 28. prosince. — Známý americký aviatik, Glenn Curtiss, staví v zdejším městě velkou vzducholoď, která bude prý jednou z největších, jaké kdykoliv na světě byly zbudovány. — Bude to vzduchová válečná loď v

Polsko zemí hrobů.

Varšava, 31. prosince. — Více jak Belgie a východní Prusko spustošeno bylo krokem války Polsko, země hrobů, zákopů, spálenišť a rum. Zápas veden byl na půdě staroslavného tohoto království s takovou zuřivostí po řadu měsíců, že některé krajiny spustošeny byly úplně. Pole zůstala ležeti ladem a nevydala letošního roku žádné úrody. Od pruského pomezí až místům, kde nalézaly se posice při řece Ravce, není zkáza tak úplnou, ale horší je dále za řekou Ravkou. Zde veden byl zápas nejukrutnější a velké množství druhdy pokojných osad stalo se jeho obětí. Nešťastní obyvatelé země zřídili si tu a tam prozatímní domovy v lesích, ale trpí hrozným způsobem nyní v době zimní, kdy panuje nedostatek potravin, oděvů a ostatních životních potřeb. Mezi Alexandrovo a Varšavou a mezi Varšavou a Lodží člověk může spatřiti nepřetržitou linii hrobů a zákopů. Země je rozrytá a všude možno nalézti stopy po opevnění ostnatým drátem. Na východ od Varšavy není již tolik zákopů, ježto Rusové ustupovali rychle, jakmile opustili kapitol Polsky. Ale není tu nikde nepoškozené železniční stanice, ani mostu. Ale i zde vesnice jsou zničeny a spáleny. Na mnohých místech z dřevěných obydlí zůstaly jenom poškozené komíny a trochu popele. To značí místa, kde druhdy stávaly kvetoucí polské vesnice. Na venkově polském není téměř možno spatřiti mladých mužů, ba ani mužů v prostředních letech. Jenom starci a ženy zůstali. Muži odvedeni byli buďto k vojsku anebo opustili svoje obydlí ze strachu před postupujícími Němci, kteří tělesně schopných mužů užívali ku konání různých prací pro potřebu armády. Němci v mnohých místech snažili se aspoň železnice upraviti. Tím poskytnuto bylo zaměstnání dělnictvu. Ve městech, zvláště v důležitějších průmyslových střediskách, je možno spatřiti ještě dostatek mužů. Ti ale jsou většinou na zahálce, ježto jenom v málo továrnách byla obnovena práce.